

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 336/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Albínom Lanczom, Mierová 1435/33, Galanta, proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 3Tp/48/2019-172 zo 14. marca 2025 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 3Tpo/31/2025-264 zo 6. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2, 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), slobody pobytu a pohybu podľa čl. 23 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 ústavy, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 1 a 2 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 3Tp/48/2019-172 zo 14. marca 2025 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3Tpo/31/2025-264 zo 6. mája 2025. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv, zrušil napadnuté uznesenia krajského súdu a okresného súdu, prikázal okresnému súdu ho okamžite prepustiť z väzby na slobodu alebo alternatívne rozhodol o nahradení jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a uložil mu primerané obmedzenia a povinnosti, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 12 300 eur a zaviazal okresný súd k jeho výplate vrátane náhrady trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že je uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava ČVS: ORP-1412/4-VYS-TT-2018

z 5. októbra 2018 trestne stíhaný pre zločin lúpeže spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1, 2 písm. b), c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Ďalším uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina ČVS: ORP-1021/1-VYS-ZA-2018 z 12. októbra 2018 je sťažovateľ trestne stíhaný pre zločin lúpeže spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1, 2 písm. b), c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, vec bola následne spojená na spoločné konanie vedené okresným riaditeľstvom Policajného zboru pod ČVS: ORP-1412/4-VYS-TT-2018. Z dôvodu vyhýbania sa trestnému konaniu bol na sťažovateľa vydaný 24. júna 2019 európsky zatýkací rozkaz, na ktorého podklade bol sťažovateľ 11. júna 2021 zadržaný v Maltskej republike a umiestnený do vydávacej väzby. Z vydávacej väzby bol sťažovateľ vydaný na územie Slovenskej republiky 17. januára 2025 (po ukončení trestného konania vedeného proti jeho osobe na území Maltskej republiky ako vykonávajúceho štátu) a bol v konaní proti nemu vedenom slovenskými orgánmi vzatý do útekovej a preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 1. marca 2025 žiadosť o prepustenie z väzby, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením č. k. 3Tp/48/2019-172 zo 14. marca 2025 tak, že ju zamietol podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka. Krajský súd uznesením č. k. 3Tpo/31/2025-264 zo 6. mája 2025 zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľom podanú sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu.

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti vzdoruje napadnutým uzneseniam krajského súdu a okresného súdu, ktoré v súhrne považuje za arbitrárne, keďže posúdili dôvody jeho útekovej a preventívnej väzby len z formálneho hľadiska „*bez individuálneho zhodnotenia okolností*“, keď (i) nezohľadnili samotnú dobu (niekoľkoročnú) trvania vedeného trestného stíhania sťažovateľa, (ii) neprihliadli na ústavne neakceptovateľnú dobu trvania vydávacej väzby v trvaní 1300 dní (od 11. júna 2021 do 17. januára 2025), v dôsledku čoho tak mali zohľadnením zásady proporcionality (iii) skúmať, či vôbec „*existuje ešte legitímny a ústavne udržateľný dôvod pre ďalšie pokračovanie v tomto obmedzení*“ vrátane (iv) psychologického, sociálneho či profesionálneho dopadu dĺžky vydávacej väzby a jej pokračovania na osobu samotného sťažovateľa, a napokon (v) rezignovali na posúdenie alternatívnych prostriedkov nahradenia väzby, keď zohľadnením princípu proporcionality neskúmali, „*či je konkrétny zásah nevyhnutný, primeraný a či neexistujú alternatívy, ktoré by sledovaný cieľ dosiahli s menšou záťažou pre dotknuté základné právo.*“.

5. Osobitne sťažovateľ namietol porušenie, ba až „*ignorovanie noriem práva Európskej únie, predovšetkým ustanovení rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV o európskom zatýkacom rozkaze (obsah daného rozhodnutia bol transponovaný aj do zákona č. 154/2010 o európskom zatýkacom rozkaze)*“, keď bol na území Maltskej republiky zadržaný a obmedzený na osobnej slobode výlučne z dôvodu výkonu európskeho zatýkacieho rozkazu, ale k jeho vydaniu na územie Slovenskej republiky ako štátu pôvodu došlo v rozpore s lehotami podľa § 24 a § 25 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov vrátane čl. 17 a 23 rámcového rozhodnutia rady z 13. júna 2002 o európskom zatýkací a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (2002/584/SVV), na čo vo veci konajúce súdy žiadnym spôsobom nereflektovali.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. Porušenie označených práv napadnutým uznesením okresného súdu:

8. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

11. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny

predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

12. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti koncentruje svoje námietky proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3Tp/48/2019-172 zo 14. marca 2025, ako aj uzneseniu krajského súdu č. k. 3Tpo/31/2025-264 zo 6. mája 2025. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, v dôsledku čoho tak právomoci ústavného súdu rozhodnúť o sťažovateľom podaných námietkach smerujúcich proti napadnutému uzneseniu okresného súdu predchádzala právomoc krajského súdu v sťažnostnom konaní. Na podklade uvedeného ústavný súd odmieta túto časť podanej ústavnej sťažnosti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

II.2. Všeobecné judikatúrne východiská k právu na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru:

13. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, I. ÚS 100/04, III. ÚS 199/05, II. ÚS 185/2016). Obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (III. ÚS 38/01, IV. ÚS 207/07, III. ÚS 115/08). V označených ustanoveniach ústavy sú obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (III. ÚS 227/03, III. ÚS 34/07, IV. ÚS 181/07, IV. ÚS 333/08, III. ÚS 54/2017, IV. ÚS 263/2018).

14. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07,

IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021). Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021), s ktorým musí byť v súlade, vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane (Winterwerp proti Holandsku z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, bod 45 a Baranowski proti Poľsku z 28. 3. 2000, č. 28358/95, bod 51). Každé pozbavenie osobnej slobody zároveň musí byť v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou [Bozano proti Francúzsku z 18. 12. 1986, bod 54; Benham proti Veľkej Británii z 24. 9. 1992, Herczegfalvy proti Rakúsku z 11. 5. 2004, Morsink proti Holandsku (Veľká komora) z 10. 6. 1996, bod 40; Stanev proti Bulharsku (Veľká komora) zo 17. 1. 2012, bod 143; L. M. proti Slovinsku z 12. 6. 2014, bod 121].

15. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že súd rozhodujúci o pozbavení slobody nemusí dať odpoveď na každý argument osoby pozbavenej slobody. Tento súd však nesmie ignorovať konkrétne skutočnosti namietané touto osobou, ktoré by mohli spochybníť existenciu podmienok „zákonnosti“ pozbavenia osobnej slobody (Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Každé pozbavenie osobnej slobody totiž musí sledovať účel ochrany jednotlivca pred svojvôľou (rozsudok Veľkej komory vo veci S., V. a A. proti Dánsku z 22. 10. 2018, sťažnosti č. 35553/12, č. 36678/12 a č. 36711/12, bod 74)

16. Vo všeobecnosti je možné vysloviť, že posudzovanie existencie väzobných dôvodov je vecou často obťažnou a všeobecné súdy musia striktné vychádzať zo zistených konkrétnych skutočností zakladajúcich jednotlivé väzobné dôvody. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou všeobecných súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie tej-ktorej veci musia (mali by) svedomito posúdiť (v ktoromkoľvek štádiu konania), či vzatie do väzby alebo jej ďalšie trvanie je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení všetkého úsilia nemožno dosiahnuť inak. Príslušné úvahy súdu by mali byť vyvedené vždy z povahy konkrétnej a individuálnej veci vrátane osoby obvineného, z jeho osobných pomerov, rozsahu potrebného dokazovania, z jeho náročnosti a pod. Do týchto úvah súdu je ústavný súd oprávnený zasiahnuť spravidla len vtedy, ak (i) nie je rozhodnutie o väzbe podložené zákonným dôvodom buď vôbec, alebo (ii) ak tvrdené (a nedostatočne zistené) dôvody väzby sú v extrémnom rozpore s kautelami vyplývajúcimi z ústavného poriadku Slovenskej republiky, prípadne s medzinárodnými zmluvami, ktorými je v tomto smere Slovenská republika viazaná, alebo (iii) ak sú tvrdené dôvody väzby v extrémnom rozpore so zisteným skutkovým stavom, alebo (iv) ak rozhodnutie o väzbe nie je odôvodnené poukázaním na konkrétne skutočnosti (I. ÚS 348/2016, I. ÚS 200/2021, II. ÚS 317/2024, IV. ÚS 613/2024). Inými slovami, kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli vyprovokovať také prípadné rozhodnutia a postupy všeobecných súdov v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by v určitom štádiu trestného konania predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd. Z týchto hľadísk ústavný súd vychádzal aj v prejednávacom prípade.

II.3. Všeobecné východiská k útekovej a preventívnej väzbe:

17. Judikatúra ESLP aprobovala štyri základné dôvody, ktoré môžu odôvodňovať väzbu v trestnom konaní: nebezpečenstvo úteku (Stögmüller proti Rakúsku z 10. 11. 1969, č. 1602/62, § 15), riziko, že obvinený môže v prípade prepustenia mariť výkon spravodlivosti (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, § 14) alebo spáchať ďalšie trestné činy (Matznetter proti Rakúsku z 10. 11. 1969, § 9), alebo spôsobiť narušenie verejného poriadku (Letellier proti Francúzsku z 26. 6. 1991, § 51).

18. Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je daný útekový dôvod väzby vtedy, ak je obava, že obvinený ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

19. Pri posudzovaní materiálnych podmienok útekovej väzby nemôže nebezpečenstvo úteku trestne stíhanej osoby vyplývať len z jednej skutočnosti, ale musí byť založené na súhre okolností (III. ÚS 38/01, III. ÚS 34/07, III. ÚS 523/2021). Do úvahy treba vziať viaceré významné faktory, akými sú napr. charakter stíhanej osoby, jej morálka, domov, zamestnanie, majetkové pomery, aktuálny zdravotný stav, rodinné vzťahy, všetky druhy väzieb s krajinou (v ktorej je stíhaná) a pod. Vzájomné posúdenie môže byť potvrdiť existenciu nebezpečenstva úteku, alebo znížiť ho do takej miery, že väzbu neopodstatňuje. Taktiež samotná judikatúra ESLP požaduje, aby sa nebezpečenstvo úteku posudzovalo s ohľadom na rôzne faktory, najmä tie týkajúce sa povahy dotknutej osoby, jej mravov, domova, zamestnania, majetku, rodinných vzťahov a všetkých druhov väzieb ku krajine, v ktorej je proti nej vedené trestné stíhanie (Becciev proti Moldavsku zo 4. 10. 2005, č. 9190/03, bod 58, Shenoyev proti Rusku z 10. 6. 2010, bod 59). Navyše nebezpečenstvo úteku zo strachu pred sankciou sa postupom času znižuje aj preto, lebo ak sa do dĺžky trestu započítava doba strávená vo väzbe, znižuje sa tiež doba, ktorú by obvinený musel skutočne stráviť vo väzení po svojom prípadnom odsúdení (Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968, č. 1936/63, § 10, Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, § 14).

20. Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je daný preventívny dôvod väzby vtedy, ak je obava, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval. Pokračovaním v trestnej činnosti sa rozumie nielen opakovanie toho istého trestného činu, ale aj spáchanie trestného činu rovnakého druhu. Obavu z pokračovania v trestnej činnosti možno odôvodniť najmä spôsobom spáchania skutku a motívom jeho spáchania, vzťahom obvineného k poškodenému, motiváciou dokonáť, resp. opakovať skutok, majetkovými pomermi, spôsobom vedenia života obvineného (napr. III. ÚS 232/2024, bod 10). Dôvodnosť obavy nemôže byť všeobecná alebo abstraktná, ale musí byť spojená s ďalšími skutočnosťami spočívajúcimi v konaní obvineného, z ktorých možno vyvodiť, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Teda pri riziku pokračovania v trestnej činnosti ako dôvodu väzby je nutné skúmať, či riziko spočívajúce v jej pokračovaní je hodnoverné a prijaté opatrenia primerané, to všetko s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu (Clooth proti Belgicku z 12. 12. 1991, bod 40).

II.4. K porušeniu práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

21. V prvom rade ústavný súd vo vzťahu k dôvodnému podozreniu ako materiálnej podmienke väzby konštatuje, že predpokladá existenciu skutočností alebo informácií, ktoré objektívnemu

pozorovateľovi umožnia urobiť záver, že daná osoba mohla spáchať trestný čin (Michalko proti Slovenskej republike z 21. 12. 2010, body 112 a 113, Ilgar Mammadov proti Azerbajdžanu z 22. 5. 2014, bod 88, sťažnosť č. 15172/13), pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (Fox, Cambell a Hartley proti Veľkej Británii z 30. 8. 1990). Konanie musí vykazovať znaky, ktoré v danom čase podľa platného vnútroštátneho práva napĺňajú skutkovú podstatu trestného činu (Lukanov proti Bulharsku z 20. 3. 1997), a musí byť jasné, o aký konkrétny trestný čin ide (Berktay proti Turecku z 1. 3. 2001).

22. Vzhľadom na skutočnosť, že uznesenie okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu tvoria jeden celok (I. ÚS 379/2018, I. ÚS 161/2019, IV. ÚS 354/2020), ústavný súd pri preskúmaní zákonnosti a ústavnosti pozbavenia slobody sťažovateľa vrátane dôvodnosti vedeného trestného stíhania proti sťažovateľovi vychádzal z oboch týchto rozhodnutí.

23. Krajský súd pri posudzovaní dôvodnosti vedeného trestného stíhania sťažovateľa ako materiálnej podmienke väzby vychádzal v prvom rade z dvoch uznesení o vznesení obvinenia sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku (ČVS: ORP-1412/4-VYS-TT-2018 z 5. októbra 2018 a ČVS: ORP-1021/1-VYS-ZA-2018 z 12. októbra 2018) pre zločin lúpeže spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1, 2 písm. b), c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Posúdením obsahu vyšetrovacieho spisu krajský súd považoval vedené trestné stíhanie proti sťažovateľovi za dôvodné „na základe výpovedí spoluobvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako i kamerovými záznamami zachytávajúcimi pohyb vozidla v čase spáchania skutku. Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého uznesenia opísal relevantné obsahy uvedených dôkazov, respektíve skutočností, ktoré z nich vyplývajú, vo vzťahu k rozhodovaniu o väzbe obvineného. Podľa názoru sťažnostného súdu sú zistenia a závery prvostupňového súdu správne, jednak zachytávajúce obsah vykonaného dokazovania a zároveň vyhodnocujúce zistené skutočnosti relevantným spôsobom vo vzťahu k rozhodnutiu o väzbe obvineného. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je obsahovo dostatočné a zrozumiteľné a zároveň vecne správne, preto nepovažuje tunajší súd na tomto mieste za potrebné toto odôvodnenie opakovať. Napokon doteraz zistený skutkový stav nebol sťažnosťou ani napadnutý.“.

24. Podľa ústavného súdu sú takto prezentované závery krajského súdu pri posúdení dôvodnosti vedeného trestného stíhania sťažovateľa korešpondujúce s aktuálnym stavom dosiaľ vykonaného dokazovania, pričom sťažovateľ aj v podanej ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom nespochybňuje dôvodnosť vedeného trestného stíhania proti jeho osobe (rovnako ako v sťažnostnom konaní pred krajským súdom). Ústavný súd preto len nad rámcom prízvukuje, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním, pričom skutočnosti, ktoré vyvolali podozrenie, nemusia byť toho istého stupňa ako tie, ktoré sú potrebné na odôvodnenie odsúdenia. Samotné dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku rátajú s existenciou takéhoto dokazovania počas prípravného konania (IV. ÚS 383/04, IV. ÚS 217/2013, IV. ÚS 409/2024). Teda pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Dôvodné podozrenie teda predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna

osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (Fox, Cambell a Hartley proti Veľkej Británii z 30. 8. 1990).

25. Na tomto mieste je žiaduce poznamenať, že sťažovateľ je síce trestne stíhaný po dobu už niekoľkých rokov, avšak práve z dôvodu pobytu v cudzine nebolo možné proti jeho osobe vykonávať úkony trestného konania, čo si v súvislosti s jeho vydaním 17. januára 2025 a následným vzatím do väzby vrátane posudzovania dôvodnosti jej ďalšieho trvania na podklade jeho žiadosti doručenej okresnému súdu 1. marca 2025 vynútilo potrebu posudzovať väzbu sťažovateľa ako väzbu v počiatkových štádiách konania, keď už postupu orgánov činných v trestnom konaní nebráni žiadna objektívna prekážka, ako to bolo pri jeho pobyte v Maltskej republike vrátane fázy pobytu spojenej s obmedzením osobnej slobody. Ústavný súd preto považuje za ústavne konformný právny názor krajského súdu, podľa ktorého sa nestotožnil *„s názorom obhajoby ohľadom výrazného časového odstupu od spáchania skutku ako i dĺžky samotného väzobného stíhania“*, keď poukázal na to, že *„obvinenému boli obvinenia vznesené už krátko po skutkoch v dňoch 05.10.2018 a 12.10.2018 a pre neprítomnosť obvineného bol vydaný európsky zatýkací rozkaz. Časový odstup od spáchania skutku bol preto spôsobený predovšetkým útekovým konaním obvineného, ktorý odišiel do cudzieho štátu a bol nekontaktný.“*. Ústavný súd taktiež aprobuje názorovú optiku krajského súdu, ktorý sťažovateľovi oproti jeho námietkam o započítaní doby vydávacej väzby do celkovej doby jeho väzby aktuálne vykonávanej na území Slovenskej republiky podľa § 76 ods. 6 alebo ods. 7 Trestného poriadku ozrejmil, že *„v zmysle § 77 ods. 3 TP sa dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní podľa osobitného predpisu o európskom zatýkacom rozkaze, sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.“*. Teda *„v zmysle uvedenej zákonnej úpravy sa dĺžka trvania väzby na Slovensku posudzuje samostatne od dĺžky trvania väzby vo vykonávajúcim štáte a lehota väzby sa posudzuje až od obmedzenia osobnej slobody obvineného na Slovensku.“*, keď *„predbežnú a vydávaciu väzbu možno započítať do nepodmienečného trestu odňatia slobody“*. V nadväznosti na to považuje ústavný súd za ústavne konformné vychádzať pri posudzovaní dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa z jej aktuálne vykonanej doby v trvaní 4 mesiacov, na podklade čoho je potom možné považovať aktuálne posudzovanú väzbu sťažovateľa za väzbu v jej počiatkovom štádiu [pri opätovnom zdôraznení štandardného rozlíšenia vydávacieho konania a samotného trestného stíhania obvinenej osoby v štáte pôvodu, čo sa prenáša aj do diferenciacie oprávnených zásahov do osobnej slobody podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru oproti písm. f) tohto ustanovenia].

26. Ústavný súd taktiež nemôže odobriť sťažovateľovu námietku, ktorou sa snaží docieľiť svoje prepustenie poukazom na viaceré pochybenia v procese vydávania na územie Slovenskej republiky (nedodržanie zákonných lehôt, pozri bod 5), keď z obsahu podanej sťažnosti nie je ani len zrejmé, či si tieto námietky uplatnil v priebehu trvania ním tvrdenej vydávacej väzby pred justičnými orgánmi Maltskej republiky, pričom ako aj krajský súd zdôraznil, v sťažnostnom konaní nemohol preskúmať rozhodnutia týchto orgánov (a teda kontextuálne ani na základe takého kritéria deformovať zákonnú dôvodnosť väzby, ktorá musí byť aktualizovaná pre súčasné štádium tuzemského trestného stíhania). Ak by boli v akomkoľvek aspekte zohľadniteľné eventuálne pochybenia pri rozhodovaní o vydávacej väzbe vo vykonávajúcim štáte, relevantným pre také posúdenie je rozhodovanie o väzbe po vydaní obvineného z vykonávajúceho štátu, nie (až) rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby po právoplatnom rozhodnutí o vzatí do nej. Ako to aj ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie odráža, dĺžka vydávacej väzby bude

relevantná pri jej eventuálnom započítaní v prípade, ak dôjde k odsúdeniu sťažovateľa a uloženiu trestu odňatia slobody.

27. Nadrámcovo možno podotknúť, že okresný súd sa sumárne zaoberal charakterom procesného vývoja v Maltskej republike pri demonštrovaní eurorežimu zatýkacieho rozkazu na báze slovenskej vykonávacej úpravy s (obsahovým) záverom, že išlo o rozhodnutie o vydaní s odkladom do skončenia trestného stíhania a výkonu trestu vo vykonávajúcom štáte, čo zodpovedá spočívajúcej vydávacej väzbe.

28. Krajský súd ustálil dôvodnosť preventívnej väzby sťažovateľa podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v podstate poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu (III. ÚS 86/2023), ktorá považuje za dôvod preventívnej väzby (o to viac v počiatočnom štádiu konania) aj charakter stíhanej trestnej činnosti, keď aj *„samotné okolnosti vyšetrovaného trestného činu popísané v skutkovej vete zakladajúcej vznesené obvinenie, a tým individualizujúce prípad sťažovateľa, môžu odôvodniť obavu z pokračovania v trestnej činnosti, a tak viesť k ústavne konformnému obmedzeniu osobnej slobody.“*. S uvedeným právnym názorom je teda potrebné sa stotožniť s prihliadnutím na podstatu a charakter stíhanej (v kontexte dôvodného podozrenia) trestnej činnosti sťažovateľa (ozbrojené lúpežné prepadnutia pobočiek Slovenskej pošty za účasti viacerých osôb) a taktiež odkazuje na ďalšiu svoju aktuálnu rozhodovaciu činnosť, podľa ktorej z pohľadu preventívneho účelu väzby nemožno vylúčiť ani vyvolávanie obavy z ďalšieho páchania trestnej činnosti (určitého druhu) takým konaním obvineného (ako konkrétnou skutočnosťou), ktoré spočíva v skutku, pre ktorý bolo vznesené obvinenie. Inak povedané, i samotné okolnosti vyšetrovaného, resp. stíhaného trestného činu popísané v skutkovej vete zakladajúcej vznesené obvinenie, a tým individualizujúce prípad sťažovateľa, môžu odôvodniť obavu z pokračovania v trestnej činnosti, a tak viesť k ústavne konformnému obmedzeniu osobnej slobody (III. ÚS 86/2023, obdobne aj II. ÚS 534/2024, II. ÚS 317/2024, IV. ÚS 613/2024). Ústavný súd zároveň pripomína, že dôvod preventívnej väzby na rozdiel od iných väzobných dôvodov v priebehu akéhokoľvek trestného konania v zásade nemení svoju materiálnu podstatu, keďže tento väzobný dôvod je spravidla determinovaný určitými objektívnymi skutočnosťami existujúcimi už v čase spáchania skutku, na ktoré ďalšie plynutie času nemá akýkoľvek právne relevantný vplyv (IV. ÚS 64/2021, IV. ÚS 541/2021, II. ÚS 317/2024, II. ÚS 534/2024, IV. ÚS 613/2024), samozrejme, dôvodné podozrenie musí pretrvávať pri zohľadnení aj štádia trestného stíhania, aby bola daná aj obava z ďalšieho páchania predmetnej trestnej činnosti.

29. Vo vzťahu k útekovej väzbe krajský súd odkázal na závery okresného súdu, ktorý poukázal na to, že sťažovateľ je *„občanom Macedónska, na území Slovenskej republiky nemá trvalý ani prechodný pobyt. Na území SR má manželku, ale s touto bol naposledy v kontakte pred 2 rokmi, ako to sám uviedol na výsluchu.“*. Aj po preverení podaného čestného prehlásenia o možnosti pobytu sťažovateľa, resp. jeho možnosti bývať na adrese [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (s negatívnym výsledkom), okresný súd ustálil, že je osobou *„na pohybe, jeho dosiahnuteľnosť pre orgány činné v trestnom konaní môže byť výrazne sťažená vzhľadom na neexistenciu miesta obvyklého stáleho pobytu, bez reálnych rodinných a majetkových väzieb k SR. Možno predpokladať, že by sa opätovne v prípade ponechania na slobode, mohol pokúsiť opustiť územie Slovenskej republiky a vyhýbať sa tak trestnému stíhaniu a byť nedostupný pre OČTK.“*. V závere tak okresný súd uzavrel, že sťažovateľ *«nemá stály domov, nemá rodinné zázemie, ktoré by ho viazalo k určitému miestu. Nemá ani zamestnávateľa prostredníctvom ktorého by mohol byť upovedomený*

o úkonoch trestného konania. Z hľadiska podmienok uvedených v § 71 odsek 1 písm. a) Trestného poriadku preto nemožno konštatovať, že má „stály pobyt“, čo znamená, že nie je žiadna taká reálna adresa pobytu, na ktorej, prípadne z ktorej, by bolo možné osobu obvineného zabezpečiť pre účely trestného konania.». Navyše podľa okresného súdu sa mal sťažovateľ vyjadriť, že je vlastníkom nehnuteľností v republike Severné Macedónsko, kde potrebuje vycestovať na účely ich predaja, „čo vzbudzuje obavu z toho, že rodinné a majetkové zázemie má obvinený výlučne mimo územia Slovenskej republiky.“. Podľa okresného súdu sťažovateľ „na Slovensku nikdy nepracoval, práve naopak vzhľadom na dôvodnosť podozrenia existuje obava, že jeho pobyt na Slovensku bol viazaný výlučne na páchanie trestnej činnosti za účelom získania nelegálnych finančných zdrojov. Obvinený bezprostredne po spáchaní skutkov, z ktorých je dôvodne podozrivý opustil územie SR, bez toho, aby sa vrátil.“.

30. Ústavný súd po preverení aj tejto časti napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje ústavnú udržateľnosť jeho záverov, keď záver o dôvodnosti útekovvej väzby sťažovateľa (tak ako to predpokladajú už naznačené východiská v bode 19) je založený na kumulácii viacerých dôvodov, a to (i) že je cudzím štátnym občanom, (ii) ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý ani prechodný pobyt, (iii) nemá ani miesto, kde by sa mohol trvale a dlhodobo zdržiavať vrátane preverenej možnosti týkajúcej sa miesta pobytu na adrese [REDAKOVANÉ], (iv) nemá žiadne majetkové alebo rodinné väzby k Slovenskej republike a (v) z dôvodu jeho nedostupnosti pre potreby orgánov činných v trestnom konaní bol na jeho osobu aj vydaný európsky zatýkací rozkaz, z čoho je tak zrejmé, (vi) že sa už pokúsil vyhýbať trestnému stíhaniu vedenému proti jeho osobe, a napokon je (vii) prítomná aj hrozba vysokým trestom, keď za stíhanú trestnú činnosť mu hrozí trestná sadzba od 7 do 12 rokov, túto hrozbu vysokým trestom je v počiatočnom štádiu väzby možné taktiež akceptovať ako podporný dôvod väzby.

31. Ústavný súd tak sumarizuje, že krajský súd sa sťažovateľom predostretými námietkami zaoberal v rozsahu postačujúcom pre záver, že sťažovateľ dostal odpoveď na všetky, ktoré boli podstatné a ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (IV. ÚS 112/05, II. ÚS 591/2023, IV. ÚS 613/2024). Ústavný súd napokon dodáva, že len skutočnosť, že sťažovateľ sa so závermi krajského súdu nestotožňuje a má na vec iný názor, nemôže sama osebe viesť k záveru o arbitrárnosti uznesenia krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným (IV. ÚS 357/2023, IV. ÚS 169/2024, IV. ÚS 613/2024).

32. Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje aj na judikatúru k dohovoru, podľa ktorej „... zbavenie slobody sťažovateľa nemôže byť vnímané ako svojvoľné, ak vnútroštátny súd uviedol určité dôvody na pokračovanie väzby, iba ak by uvádzané dôvody boli mimoriadne lakonické a bez akéhokoľvek odkazu na ustanovenie zákona, ktoré by zbavenie slobody sťažovateľa dovoľovalo [pozri rozsudok ESĽP vo veci Khudoyorov v. Rusko z 8. novembra 2005, § 131 a 157, porov. tiež rozsudok ESĽP vo veci Miminoshvili v. Rusko z 28. júna 2011, § 69]“. Možno tak konštatovať a dospieť k záverom, že krajský súd sťažovateľovi dôvody jeho útekovvej väzby, ako aj preventívnej väzby z hľadiska materiálnej interpretácie zákonných podmienok aj náležite vysvetlil. Týmto postupom tak krajský súd poskytol na dôvody väzby primeranú súdnu odpoveď („adequate judicial response“; Grauslys proti Litve z 10. 10. 2000).

33. Na základe uvedeného ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti, teda pre namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.5. K nahradeniu väzby:

34. Ústavný súd v ďalšom pristúpil k posúdeniu ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu aj časti týkajúcej sa nahradenia väzby alternatívnymi prostriedkami, keďže ústavne konformný záver krajského súdu pri identifikácii dôvodov útekovvej a preventívnej väzby sťažovateľa mal dopad aj na jej nenahradenie dohľadom probečného a mediačného úradníka vrátane uloženia primeraných povinností a obmedzení.

35. Ústavný súd v tejto súvislosti podotýka, že obsahom základného práva podľa čl. 17 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju miernejším opatrením, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (III. ÚS 38/01, IV. ÚS 207/07, IV. ÚS 650/2018, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 33/2021, IV. ÚS 436/2021, III. ÚS 518/2021, III. ÚS 550/2021, III. ÚS 675/2021, III. ÚS 435/2023).

36. Ak osoba pozbavená osobnej slobody požiadala o nahradenie väzby zárukou, je súd rozhodujúci o väzbe povinný sa s touto žiadosťou náležite vysporiadať (I. ÚS 100/04, I. ÚS 239/04, II. ÚS 240/06). V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že pokiaľ v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil porušenie čl. 17 ústavy (resp. čl. 5 ods. 3 dohovoru) v súvislosti s rozhodovaním o väzbe obvinených, k vyhovaniu sťažnosti a vysloveniu porušenia niektorého z označených práv pristúpil v zásade len v prípadoch, v ktorých všeobecné súdy opomenuli rozhodnúť o žiadosti o nahradenie väzby zárukou (I. ÚS 100/04, I. ÚS 239/04, IV. ÚS 215/2010).

37. Krajský súd k možnosti nahradenia väzby sťažovateľa skonštatoval, že *„Správne rozhodol prvostupňový súd aj o tom, že väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) TP. Rovnako aj vo vzťahu k tomuto výroku poskytol prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vecne správnu a rozsahom dostatočnú argumentáciu, s ktorou sa tunajší súd úplne stotožňuje. Nie je preto potrebné ani vo vzťahu k tomuto napadnutému výroku prvostupňového uznesenia, opakovať už uvedené argumenty, obsiahnuté v odôvodnení napadnutého uznesenia.“* Okresný súd k náhrade väzby sťažovateľa vychádzal zo skutkových zistení, podľa ktorých *„prišiel na územie Slovenskej republiky nie za účelom trvale sa tu zdržiavať, zamestnať sa alebo viesť na jeho území riadny život, ale celkom zjavne za iným účelom ako o tom svedčí aj vedené trestné stíhanie a skutky, z ktorých je dôvodne podozrivý. Obvinený nemá žiadnu väzbu vo vzťahu k územiu Slovenskej republiky s výnimkou toho, že uzavrel s občiankou manželstvo, pričom s manželkou nie je v kontakte viac ako 2 roky. Obvinený na území Slovenskej republiky nikdy nepracoval a všetky jeho väzby sa vzťahujú k tretiemu štátu. Inštitút dohľadu ani pri použití miernejších foriem nie je podľa názoru sudcu pre prípravné konanie spôsobilý zabrániť obvinenému k zmareniu účelu trestného konania keďže za súčasného stavu súd nemá možnosť zabezpečiť kontrolu pohybu a pobytu obvineného na území Slovenskej republiky kontrolou technickými zariadeniami, keďže tento nemá na to vytvorené žiadne materiálne podmienky.“*

38. Posúdením aj tejto časti napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd nezistil, či už arbitrárny výklad príslušnej právnej úpravy, alebo konkrétnych skutkových okolností veci, teda prvky ústavnej diskonformity, keďže sú predstreté závery logické, skutkovo verifikované ich dôsledným preverením a viazané na charakter stíhanej trestnej činnosti do tej miery, že v teste ústavnej udržateľnosti pre konkrétny prípad obstáli. Kľúčovým je záver krajského súdu o neexistencii žiadnych väzieb k Slovenskej republike, ale, naopak, o prítomnosti väzieb k republike Severné Macedónsko ako tretej krajine, v dôsledku čoho je podľa krajského súdu prítomné vysoké riziko nielen z pokračovania v páchaní trestnej činnosti, keď zabezpečenie dôslednej kontroly podmienok probačného dohľadu nad správaním sťažovateľa nie je možné zabezpečiť jeho nepretržitým monitorovaním. Riziko úteku je okrem už spomenutej hrozby uloženia vysokého trestu v spojení s ďalšími konkrétnymi skutočnosťami, ako sú neexistencia trvalého alebo prechodného pobytu a neexistencia akýchkoľvek pobytových možností zo strany sťažovateľa v spojení s konštatáciou neexistujúcich rodinných a majetkových pomerov v Slovenskej republike, umocnená dokonca plánmi sťažovateľa na vycestovanie do inej krajiny na účely predaja tam vlastnených nehnuteľností.

39. Po preskúmaní aj tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd konštatuje ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, v dôsledku čoho odmieta ústavnú sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.6. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, základného práva na slobodu pobytu a pohybu podľa čl. 23 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

40. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že s prihliadnutím na svoju judikatúru už opakovane konštatoval (IV. ÚS 120/2021, II. ÚS 182/2021, IV. ÚS 309/2021, IV. ÚS 390/2021, IV. ÚS 78/2022, IV. ÚS 251/2022, IV. ÚS 504/2022, IV. ÚS 409/2024), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ktorý je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

41. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu teda vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, ktorých obsahom je aj právo

na obhajobu vo svojom vyjadrení v čl. 50 ods. 3 ústavy, v jeho širších súvislostiach aj v spojení s čl. 50 ods. 4 ústavy a čl. 47 ods. 2 ústavy a ako také je obsiahnuté už v čl. 17 ústavy. Vzhľadom na to sú garancie vyplývajúce zo základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy súčasťou základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, a preto nie je potrebné namietat' jeho porušenie samostatne, ale len v rámci garancií vyplývajúcich zo základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy.

42. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07, IV. ÚS 120/2021, II. ÚS 182/2021, IV. ÚS 309/2021, IV. ÚS 390/2021, IV. ÚS 409/2024).

43. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Rovnaký záver sa vzťahuje aj na sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, ktorý sa vecne vzťahuje na ústavný prieskum rozhodnutí súdov v správnom súdnictve.

44. K rovnakému ako už uvedenému záveru dospel ústavný súd aj pri sťažovateľom namietanom porušení čl. 1 a 2 ústavy, ktoré sťažovateľ ani len nekonkretizoval. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Podľa čl. 2 ods. 1 ústavy štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

45. Uvedené základné, resp. všeobecné pravidlá a zásady nemajú charakter samostatne uplatňovaného práva. Ich porušenie možno namietat' len súčasne s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd zaručených ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou). Keďže v posudzovanej veci nebolo zistené porušenie referenčných základných práv napadnutým uznesením krajského súdu, nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto základných interpretačných, resp. aplikačných pravidiel. S ohľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti primárne pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde a sekundárne pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

46. Sťažovateľ len formálne namieta porušenie základného práva na slobodu pobytu a pohybu podľa čl. 23 ods. 1 ústavy, ktoré žiadnym spôsobom neodôvodnil, a to aj v kontexte obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa väzbou nad rámec argumentácie vzťahujúcej sa na základné právo na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy. Sťažovateľ namieta porušenie práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru bez bližšej konkretizácie ďalších práv vyplývajúcich z uvedeného ustanovenia. Pre označené nedostatky ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

47. K tomu možno v súhrne dodať, že predmetná problematika (zamietnutie žiadosti o prepustenie z väzby) je obsiahnutá v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy (rovnako čl. 5 ods. 4 dohovoru), ktorý je v takom prípade použiteľný ako tzv. referenčné ustanovenie v konaní o ústavnej sťažnosti a integruje všetky relevantné aspekty ochrany základných práv a slobôd dotknutej (väzobne stíhanej) osoby. Uplatnenie ďalších ustanovení v ústavnej sťažnosti je teda buď kvalifikačne nesprávne, alebo nadbytočné a na posúdení konfliktu napadnutého rozhodnutia s čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru (s pozitívnym alebo negatívnym vyhodnotením ústavného súdu) nemôže v samotnej výsledkovej podstate úspechu ústavnej sťažnosti nič zmeniť. Inými slovami, ak by aj akékoľvek ďalšie sťažovateľom označené ustanovenia mohli byť referenčnými normami pre danú situáciu, na rezultáte ústavného súdu v jeho podstate by to nič nemohlo zmeniť.

48. Ústavná sťažnosť teda bola v celom rozsahu odmietnutá. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ostalo bez významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu